

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 165. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy hóra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, július 20.

Hűtlen hitelezők.

Nagybecskerek, július 20.

Még néhány évvel ezelőtt, a mikor békeség volt az egész világon és szinte örültünk neki, hogy ha valamely exotikus néptörzs nyugtalanokdása tarkította a közgazdasági rovatok unalmas egyhangu jelentéseit, — jó dolga volt szegény Magyarországnak. A békés állapotok és az államok fejlett ipara megteremtette azok jólétét és pénzűbőségét.

Még pár év előtt egész Amerika és Európának néhány országa, így: különösen Angolország és Németország úgy elhíztak, hogy csak hogy meg nem fulladtak a saját pénzűbőségükben. Amerikában, valamint a jelzett országokban az ipar olyan annyira ki van fejlődve, a termelés mennyisége és a kivitel oly nagyarányu, hogy bármily csekély haszon mellett is az azokba ömlő pénz annyira fölhalmozódott, hogy azt az új-világ és a kontinens jelzett országai, saját országukban felhasználni, értékesíteni, kamatoztatni már képesek alig voltak. Az ipart tovább fejlesztetni már nem lehetett, mert az ipartermékek értékesítése már a legnagyobb akadályokba ütközött. E mellett Európa többi országának életereje is mindinkább erősebben lüktetett. Azokban is és így főleg Magyarországon kezdtek belátni azt, hogy a szorgalmas munkával lehet kicsiből nagyot teremteni, kisiparból nagyobbat.

Az iparfejlesztésnek szüksége nálunk annyira átment a köztudatba, hogy a közönség szívesen fektette tőkét iparvállalatok részvényeibe. Maga az állam nagy szabású közlekedési politikájával a vasuti hálózatot óriási mértékben kifejlesztette. Mindezen vállalatok sikerültek. A keletkezett gyári ipar haszonnal járt. Az állam közlekedési politikája munkát adott a vasgyáraknak és gépeink versenyeznek a külföldi gépgyárak legjobb alkotásaival. Mindehhez azonban pénzünk kevés volt, ami

volt, természetesen drága volt. Elmentünk tehát a közelebbi és távolabbi szomszédokhoz, kik majd megfulltak a saját zsirjukban (mert volt olyan idő, a mikor pénzüket otthon 1, mond „egy“ % -ra nem tudták biztosan hasznosítani) és felhívtuk a figyelmüket fellendülő országunkra, a hol a pénzt jól lehet befektetni. Mi a 6%-os pénzt se drágáljuk. Sokáig a külföldet édesgetni nem kellett. Örült, hogy fölösleges pénzének egy részét leadhatja. A haszonnal járó gyári ipar és vasuti vállalkozások bizalmat keltek a külföldben és szívesen hozta el hozzánk pénze fölöslegének egy részét. Eleget dolgoztunk már eddig — így gondolkoztak — hadd dolgozzék most Magyarország. Pénzünk biztosan van elhelyezve és jól fog kamatozni. Mert ez a két főpont vezérli a pénz embereit.

Magyarország áldott jó ország. Elfogadta a drága segítséget. Az állam óriási befektetéseihez még óriásibb adóságokat vett magára. Arany és nem aranyjárdék papirjai után, az azokat jegyző külföld 5—6 százalék évi hasznot kapott, magániparvállalatok még nagyobb haszonhoz juttatták a külföldet. A beözönlő pénzűbősége maga után vont a következményeket. Ujabb és újabb befektetések váltak szükségessé. A gazda, hogy fokozza földjének termelőképességét, mérhetetlenül megterhelte birtokát. Az intenzív gazdálkodás berendezéséhez pénz kell. Az építkezési ipar óriási lendületet vett. A külföld milliárdokat fektetett zálogleveleinkbe. És nem csalódott bennünk. Szorgalmasan dolgoztunk, fizettük a kamatokat és törlesztettük a kölcsöntöket is. Oka tehát a külföldnek nem volt velünk perfid módon járnunk el. Mégis Amerika elvonta a tőkét és a spanyol-amerikai háborúba vitte. Németország elvitte Kinába.

A nagy tőke ezen elvonása nekik momentán kárt nem okozott, de nálunk óriási reakciót szült. Ugy az ipari, mint

a kereskedelmi vállalkozások pénzühiányában egyszerre csaknem megszűntek, a forgalom a minimumra redukálódott. Majdnem általános válság állott be. De állunk, megfogyva bár, törve nem. Nagy tanúságot vonhatunk le a lezajlott eseményekből. Hűtlen hitelezőink egyenkint kudarcot vallanak.

Kapzsúságtól elvakulva, nagyszabású, de kalandos vállalatokba bocsátkoztak. Nemsokára be fogják látni hibájukat. Ingatagságánál fogva kétesértékű pénzüket megint hozzánk fogják akarni hozni — kamatoztatni, mert mi áldott jó bolondok vagyunk, könnyen feledünk és könnyen megbocsátunk. Könnyen ne fogadjuk el a hűtlen hitelezők kétes értékű segítségét, ne hogy újra pórul járjunk. Igyekezzünk magunkat a külföldtől emancipálni, saját erőnkkel megélni, az ipart fokozatosan és lehetőleg önerőnkkel fejleszteni. Annak piacot teremteni. Így fogjuk kifizethetetlen mérhetetlen adósságunkat és többé nem fognak válságba sodorhatni hűtlen hitelezők kalandos vállalkozásai. Így lesz önálló szellemű Magyarország polgársága. Anyagi függetlensége, melyet saját szorgalmának és a helyes kereskedelmi és gazdasági politikának köszönhet, meg fogja hozni az eszmélkedést egyéni és politikai függetlensége iránt is. És Magyarország csak oly erős polgárokkal lesz polgárosult állam.

A helyzet Pekingben. A Timesnek jelentik Sanghaiból 16-iki kelettel, hogy a pekingi helyzetről e hó 13-ika óta nem érkezett autentikus jelentés. A külföldi és a kínai sajtóban sok mindenféle híresztelés lát napvilágot, a melyek természetesen a legnagyobb aggodalmaknak adnak kifejezést. A vasutigazgató az egyetlen ember, a kinek révén híreket lehetne kapni, ő azonban kijelenti, hogy nem kapott újabb jelentéseket. Ugyanennek a lapnak jelentik Sanghaiból 16-iki kelettel, hogy a ningpói zavargásokról szóló hírek tulzottak. Ott minden nyugodt.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Lauka Gusztáv.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —
Irtá: Sz. Szigethy Vilmos.

Születésének nyolcvanadik fordulóját üli ma Nagybecskereken egy fiatal ember aki hatvan esztendeje szolgálja tollával a magyar irodalmat s ezen idő alatt az átélt ezernyi esemény, viharos esztendők dacára, megmaradt örök-fiatalnak, aranyoskedvű bohémnek, a fáradság, az ellankadás legkisebb nyoma nélkül.

Azok, a kik egyszerre kezdtek vele meg a tövises írói pályát, nagyrészt kidőlték már. A még meglevő piciny töredék pedig folytatja a küzdelmet az idővel.

De Lauka Gusztáv még a természetén is kifogott. Nyolcvan éves kora dacára nem vesztett semmit testi és lelki rugékonyságából; olyan eleven most is, mintha minden pillanatban kész volna azokra bohóságokra, a miket a husz éves romlatlan ifju kedély enged meg magának.

Iju lélek, friss kedély bis még ma is „Gusztai bácsi“, a kit bátran el lehet nevezni a bohémek doyenjének, mert miként sohasem tudta komolyan venni az életet, úgy nem tekinti azt most sem a tragikus oldaláról. Es ez a legerencséssebb természet, mert minek szaporítani az élet szomorúságát pesszimizmussal! Ugyis elég keserű az s ha elmulasztjuk, vagy elszalasztjuk a természetadta örömeiket, a más világon már nem leszünk képesek a pótlására.

Ez a Gusztai bácsi filozófiája s egyuttal a

titka is annak, hogy miért maradt meg a mai napig az a vig kedvű, mosolygó bohém, a kit semmisen képes kikötkenteni a hangulatából.

Mindez azonban mit sem érne ama nagy szeretet nélkül, a mely ugyszólván Torontálmegye és szűkebb hazája, Nagybecskerek, központjává avatta őt.

Csodálatos valami ez!

Olyan varázslatszerű az egész, a mire még a közönség sem volna mással szemben képes. A mit Lauka csinál, az egész külön elbírálás alá esik, mintha más követte volna el.

Mulatság, bál, estély, lakoma, színház talán meg sem kezdődne, ha nem lenne jelen Gusztai bácsi s ebben a tekintetben legjobban jellemzi önmagát a következő sorokban:

Öreg vagyok s mégis megvan minden fogam,

A vig lakomákon jól mulatom magam,

Felfortyan a kedvem, ha szép asszonyt látok

S a rám mosolygónak vivátot kiáltok.

Nyolcvan esztendőt — s köztük hány viharos zivatáros szomorú esztendőt — átélni, bizony nem tréfa dolog, s a ki ilyen marad mégis, mint Lauka, az csakis az égiek kegyeltje lehet.

Hogy mikor született, azt most már tudni. Mert jó sokáig sötét titok volt a pontos dátum.

Lauka ugyanis már három év előtt azt rebesgette, hogy no fiuk, az idén lesznek nyolcvan éves ember és hatvan éves író. A jóbarátok akkor akarták megragadni az alkalmat a jubileumra, de hogy, hogy nem, a becskeri papok kisütöttek, hogy Gusztai bácsi vagy fel akarja tiltetni őket, vagy pedig siettetni szándékozik a jubileumot. Titokban elhozták az öreg anyakönyvi kivonatát, a melyből kitűnt, hogy Lauka

1820. július 20-án született Vitkán, Szatmár-megyében.

Iszonyatos haragra gerjedt ekkor Gusztai bácsi ezért a pia frausért, eleinte szidta is a papokat, mint a bokrot, majd bizonyítgatni kezdte, hogy a kivonat hamisítva van, nem is lehet hiteles, hiszen az ő születési helyének a parochiája leégett s odavesztek az anyakönyvek is. Hanem később, a piaristák ebédjén, mikor már emelkedett lett a hangulat, nevetni kezdett az egész tréfán s csak azt jegyezte meg rá:

— Comedianté!

Ez a szavajárásra. Ezt mondja rá minden századvégi szertelenségre s ezt hangoztatja, a mikor vonakodnak neki előleget adni. Ő maga, a ki végigélte, sokszor a szükség kényszere alatt, komédiával is ezt a hosszú életet, kegyetlen ellensége mindennek, a mi nem természetes, s lesújtó, igazságos bírálatát szemébe mondja bárki fiának is.

Hogy lehetne ezért megharagudni! Hiszen a jóakarát sugalmazza minden szavát; az embereket, az életet senki sem ismeri nálánál jobban s az ő véleménye, ítélete, a melyben tengeri mély filozófia, világbölcsület rejlik, döntő a vitás esetekben.

Sokan gondolkodtak már rajta, hogy miképen lett Lauka író?

A kor, annak áramlata tette azzá, a mely kiválasztotta a hivatottakat az örök halhatatlanság számára. De azzá tette a saját egyénisége és természete, a mely sohasem volt képes megszokni a bürokratizmust, hanem függetlenségre, szabadságra vágyott.

Apja, a ki a Károlyi grófok főmérnöke volt, azt szerette volna, hogy valamikor fia lépjen

Nagybecskerek közegészsége.

— A városi főorvos jelentése. —

(Vége.)

XI. A bujakóros megbetegedés a középkorban ép oly félelmetes ragály volt, mint a hevenyfertőző betegségek serege a diphteritis, cholera és pestis.

E betegség rendszeren munkaképessége teljes erejében álló fiatal egyénnel tölti meg a kórházakat s a tébolydákat. Csak az orvosvilág ítélheti meg azon károkat, melyeket ezen alattomos betegség a nép egészségén okoz. Habár, hála a haladott gyógy- és óvintézkedéseknek, e ragály sokat veszített romboló hatásából: mégis azon tagadhatlan veszélyek láttára, melyekkel a bujakór minden neme egy a nép egészségére, valamint azok művelődési fejlődésére bírnak, a prostitúciónak egészségügyi felügyelete az állam s községek oly fontos feladata, mely más köteleységekhez viszonyítva semmi szín alatt mellőzéseknek nem tekinthető.

Más országok példájára hazánkban mérvadó szakfőnök részéről is legjobb tudásuk és akaratuk érvényesítésével e nagyfontosságú társadalmi kérdés reformálása kezdeményeztetett, mely javítvány azonban különleges szokásaink és viszonyaink végett csak lassu haladást eredményezett.

Városunk e téren viszonyait ismervén, okvetlen szükségesnek tartom ilyenmü törekvések megvalósítását.

Köztudomásu, hogy városunkban azelőtt is, de különösen most a prostitúciónak veszélyesebb módja, a titkos kéjelgés szerfelette elterjedt. E ténynek többféle oka van: mindenekelőtt egy bejelentési hivatal nélkülsége, melynél fogva számos a vidékről városunkba özönlő kétes női cseléd és munkás huzamosb időig háborítlanul munka és szolgálat nélkül különféle helyeken tartózkodhatik, más keresetforrás hiányában kerítönök közbejárásával a titkos kéjelgés pályára szorítva fiatalágunk körében erkölcselenséget és betegséget terjeszt.

Tapasztalataim szerint a létező cselédszerző intézmény sem felel meg a joggal követelhető feltételeknek, mivel hiányos szervezeténél fogva a hatóság erélyes ellenőrzését nélkülözi.

Ismeretes hogy városunk tulsok kisebb korszakában éjszakai mulatóhelyein szükségénél több női személyzet tartatik, nyilván a célből, hogy kacérkodások, valamint kéjelgés által a máskülönb-fenn nem állható üzletnek megélhetési módját biztosítsák.

Léteznek városunkban ezenkívül oly házak, melyekben alsóbbosztályú női személyek az estéli órákban találkákra megjelennek; s ily módon szerzett filléreiket a kerítönökkel felelik.

Városunk fejlődése folytán szükségessé vált a még rövid idő előtt a vásártéren összpontosított bordélytelepek eltávolítása. Közkerkölcsi szempontból városunk szállodáiban és fürdőben szokásos volt orvosrendőri felügyelet alatt álló fürdő- és szobaleány tartása megszüntetni kívántatik, mi részben már meg is történt.

Belátván ez intézkedések jogosultságát, mégis nem hallgathatom el a feletti aggályaimat, hogy ezen intézkedések életbeléptetése által a titkos prostitúció az eddigi fegyelmezett ellenőrzött rovasára buján fog tenyészni.

Ellensúlyozása csak úgy eszközölhető, hogy

boardélytelepek állittassanak fel. Hogy kellő rendőrvos ellenőrzés mellett ugynevezett bárcásnök rendszerre léptetessék életbe: mert csak ezen javaslataim sürgős kivételétől remélhető a mostani rendezetlen, fiatalágunk egészségén javítatlan kárt okozó állapotnak megszüntetése s várható cselédségünk erkölcai és egészségi állapotának javítása, mely jelenleg oly kedvezőtlen, hogy a rendőrvos megvizsgálás alá vett cselédek 60% a találatott bujakórosnak.

A titkos prostitúciót előmozdító személyzet kérelhetlen szigorral üldözendő, nemcsak e téren, hanem közgazdasági szempontból is óriási hátránnyal bíró korszak és éjszakai mulatóhelyeken a női kiszolgáltatás kivétel nélkül eltiltandó. A cselédközvetítő ügy más, a hatóság ellenőrzésnek hozzáférhetőbb alapon rendezendő, mindenestre bejelentési hivatal felállítására szorgalmazandó.

A lakások kapuinak 9 órakori elzárása szigoruan ellenőrizendő; az ezen idő után irásbeli igazolás nélkül az utcán talált női szolgáló személyzet rendőrileg letartóztatandó, orvosi megvizsgálásnak alávetendő. Az ugynevezett cselédszállodák erélyes folytonos rendőri ellenőrzésnek alávetendő; az ott tartózkodó női cselédek 2-3 nappal tovább azokban nem türendők.

XII. Az ugynevezett egyiptomi szembaj, a trachoma városunkban csak szörvályosan és könnyebb formáiban fordul elő. Az általános tisztaság fejlesztésével e bajt az orvosi beavatkozások szigoru foganatosításával sikerülni fog szűkebb korlátok közé szorítani.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő telefon 118. sz.) mindennap reggeli 6 1/2 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére csak kedden és pénteken délután 5 óráig. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad; zuhanyfürdő egész nap.

Augusztus 4. Gutenberg-ünnepély.
Augusztus 27. Közigazgatási bizottság.

— A 80 éves humorista. Guszti bátyánknak mai 80-ik születésnapja alkalmából a vármegye-házán, hivatali szobájában (már t. i. ott, ahol a hivataios órákat eltölteni szokta) a vármegye pennái testületileg szép ünnepélyt rögtönöztek. Az egész szobát zöld lombok és zászló-drappériák díszítették, a padozat szőnyegekkel volt borítva. Guszti bácsi arcképe virággal díszítve. Az alkalmi ünnepség igazi humoros stílusban d. e. 10 órakor folyt le, amelyen részt vettek az alispán, főjegyző és az egész tisztikar. Filkovits Boldizsár tb. főjegyző üdvözölte a veterán humoristát, amire Guszti bácsi „meghatva“ válaszolt. (Comediante! Tudósító.) Majd az érkezett ajándékokat adták elő. Így a makói történelmi társulat elküldte azt az arany (?) tollat, amelylyel Mac Kinley aláírta a spanyolokkal kötött békét, Viktória angol királyné egy valódi (!) tajtékpipát küldött, a hozzávaló badeni szarát a német császár express küldte. A török szultán egy szivardobozt kül-

dött (szivarok nélkül.) A párisi moulin rouge egy valódi látképes levelezőlapot. A déli órákban sokan keresték fel Guszti bácsi vendégszerető házat is, a hol a jó kívánságokat Szilágyi Albert tb. főjegyző tolmácsolta. A rögtönzött ünnepély derült hangulatba hozta Guszti bátyánkat, akinek szívből kívánjuk, hogy a 100 ik születése napját is köztünk érje meg.

A mult év őszén küldte be nekünk az alábbi költeményt dr. Kis Sándor piarista tanár, ki akkoriban Tatán üdült. A vers azonban elkesve érkezett, mikor már lefolyt a jubileum s így nem használhattuk fel. A mai nappal újra aktuális lett s itt adjuk közre, mint egy elborulni készült lángelme utolsó szüleményét:

Lauka Gusztávnak.

Ha visszanézel nyolevan évre,
Nem éri be tekinteted.
Mi hatvan évéd ünnepére
Hozunk üdvözlötet neked.
E hatvan év történetünkben
Sokat teremte, sok nagyot;
Ki vőlök voltál rendületlen,
Téged még a sors meghagyott.

„Komédia.“ Valóban az ma;
Hisz a dicsők már nyugszanak.
Ez ünnepek sincs semmi haszna;
Az ünneplők eloszlanak.
Magad maradsz, öreg s egy-kettő,
Kiket még lelkesít e mult,
De nem virrad nap, létre keltő
Mikor a nyár már elvirult.

Mért is virradna? Ugyse himnél
Te jobb jövődében soha.
Maradj meg szebb emlékeidnél;
Hozzad a mult nem mostoha.
A kor s a kór talán ha tájnak
S késik gyógyítani a halál,
Sirhalmán élte angyalának
Lelked vigasztalást talál!

Dr. Kis Sándor.

— A képviselőválasztók névjegyzéke. Nagybecskerek város központi választmánya közhírré teszi, hogy az országgyűlési képviselőválasztóknak 1901. évi érvénynyel bírandó betűrendes ideiglenes névjegyzéke ellen beadott felszólalásokra hozott határozatok folyó évi július hó 20 tól 30 ig a városi irattári hivatalban a hivatalos órák alatt közszemlére lesznek kitéve és hogy az ezen határozatok elleni felelkezések a Curiához intézve a közszemlére történt kitével követő, vagy ezen határozatoknak kézbesítésétől számított 10 nap alatt a központi választmány elnökének benyújtandók.

— Halálozás. Nagy Kikindáról írják: Sulyos vesztesség érte dr. Spitzer Mór városi főorvos családját özv. Neumann szül. Herczfild Babetta halálával. Az elhunyt uri asszony dr. Spitzer Mór első nejeének volt édesanyja és mint vendég időzött vejnél, kinek lakásán rövid szenvedés után elhunyt. A temetés nagyszámú közönség jelenlétében ment végbe. A koporsó felett dr. Rosenstein Mór főrabbi tartott szép gyászbeszédet.

az örökébe s azért maga mellé fogta, hadd legyen belőle jó gazdatiszt, a kinek igényei nem terjednek túl a gazdaság keretein. Lauka tehát kénytelen volt inventárokat vezetni az uradalom borjairól s apróbb jószágairól s ha költői lelkiülete ihletszerű sejtelmekkel telt meg, hitvány zárszámadásokat raktak elébe, a mi messzire ütötte a muzsát s képes lett volna rá, hogy kiírtsón a lelkéből minden vonzalmat a poézis iránt.

Maga a gazdasági élet tetszett neki, hiszen az ebből merített novelláival érte el a legzajosabb hatást s a ki föltöltölte volna hasonlókban, még nem akadt senki. De nem vette be a természet a sablonos rabszolga munkát s azért bucsut mondott a Károlyi grófnak, követte szive határtalan vágyát, a mely ellenállhatlan erővel vonta fel az ország szívébe Pestre, a hol — úgy érezte — az irói körökben leli fel azt a boldogságot, a miről az ábrándos, tüzes ifju kedély álmódozott.

Csakis Lauka természete tehetette meg azt. Odahagyni a mindennapi biztos kenyeret egy bizonytalan, kétes sikerű ábrándért, a mely lidércfényként csalogatja maga után a könnyen hívőket s nem váit be leggyakrabban az ígértből semmit, hanem üres légyvárat hagy maga után kielégítetlen vágyakkal, törtreményekkel Gyöngge, elcsüggedő léleknek nem való általában ez a pálya, de legkevésbbé volt abban az időben, mikor a nemzeti irodalmi élete csupa forrongás, változás, átalakulás volt.

Ki biztosítja a vakmerőt arról, hogy nem bukkik bele a vállalkozásába s nem tör le fele uton? S ha szegett s árnyakkal, elfásulva kerül ki a küzdelemből, lesz-e kedve újra nekifogni annak a másik életnek, mely nem ígér ugyan halhatatlanságot, örökké fényes nevet, de nyújt helyette

tiszteséges, derék munkáért biztos megélhetést, lelki izgalmak, lelki bonyodalmak nélkül.

S Laukának mégis volt bátorsága nekimenni ennek az életnek. A jókedv a legna yobb földi kincs; a ki nem tud az első csapáson megtörni, a kinek elég kezdetben egy falat száraz kenyér, az nem pusztul el, mert megmutatja ezáltal, hogy az élet komoly céljaira termett s a kicsinyiségek épen nem bolygatják meg lelke egyensúlyát.

Hét forint havi fizetés, a mit Kovasóczy Mihály szerkesztőtől kapott munkássága fejében, nagy kincs volt az ő kezében. S ez a hét forint nevelte, táplálta, benne az ambíciót sokáig. Hozzájárult ehhez egy kis sértett büszkeség is. Édes apja, a konzervatív gondolkodásu öreg ur, azt írta ugyanis a verseire, hogy számárságok s Lauka megakartta mutatni, hogy ezek a számárságok alapítják meg valamikor a nevet a magyar irodalomban.

Istenem, kicsoda idő volt az, a mikor fölkerült Pestre! Ellenállhatlan erővel, akár csak az örvény, sodort az idősök áramlata magával mindenkit, a kibent tehetség és ambíció volt. Szent igaz, hogy a tiszta buza közé sok konkoly is került, de ahhoz is idő kellett, hogy ezek kitisztuljanak onnan, azután annál fényesebben ragyoghat az igazi tehetség. Akkor nyílt meg a nemzeti színház, az akadémia javában virágzott a Kifaludy társasággal egyben, mely reményekre jogosító csecesemő korát élte; az „Atheaeum“ irodalmi központ kezdett lenni s egy másuttán alakultak meg a költői iskolák, irói és művészi klubok olyan eleven, pezsgő szellemi élettel, a minő azelőtt sohasem volt s a mely az

ország fővárosát igazi központtá avatta s hivatalva volt rá, hogy nagy városná alakítsa át.

Ide jött Lauka s szívélyes fogadtatásra is lett csakhamar. Petőfi, Szigligeti, Vahot, Kuthy, Gaál, Nagy Ignác, Pálffy és Tompa barátságukba fogadták, úgy, hogy lassankint nélkülözhetetlen lett a számukra, hiszen a legszomorubb pillanatokban is fel tudta valamennyiüket villanyozni eredetiségével, páratlan humorával.

Első verse Vajda Péter Almanachjában jelent meg, de nyomban követte ezt a többi s a mi akkor a legnagyobb kiténtetés számba ment, készséggel közölte dolgozatait az Athaeneum is. Hát még mikor az akadémia irnoka lett! Hogy kiment az emlékéből az a keserves esztendő, a mit otthon töltött a gazdaságban! Vágyai netovábbja, reményeinek célja mind beteljesedett ezzel s hogy anyagi gondok sem bántották, már inkább neki adhatta magát az irodalomnak.

Megnyerő egyénisége biztosította számára a legjobb körök barátságát s forgolódni kezdett a közéletben is, minek folytán 1847-ben a pozsonyi országgyűlés ellenzékének egyik jegzője lett.

Tehetsége pedig folyton fejlődött és izmosodott, úgy, hogy odahaza, a kis gazdasági lakban már büszkeséggel olvasták a nevet s könnyek lepték el a jó öreg szülők szemét, mikor a „Guszti neve“ alatt megint kijött egy vers.

Ebbe a korszakba esik ismeretése Szendrey Juliával, akinek ő mutatta be Petőfit s a ki leghibebb barátinője maradt haláláig. Lauka még ma is kegyelettel őrszi Petőfiné leveleit, melyek jól el vannak rejtve a veterán író pléhdobozában s csöndes suttogó regét mondanak egy mesébe

— Füst a Hunyady-utcán. Nagybecskerek legnépesebb és legélénkebb utcáján rendszeresen alkonyatfelé, a mikor elül a meleg és többen hagyják oda a lakásaikat, megakadályozza, vagy legalább is megnehezíti a közlekedést egy kisebb kaliberű gyári kemence büzös füstje. Azon a helyen tőzeggel és más szárított anyaggal fűtenek s az ebből származó sűrű füstfelleg beborít mindent, ránehezedik a tüdőre s bekormozza a ruhákat is. Hát még mikor lecsapja a szél! Van eset hogy alig lehetett egyes helyeken járni, kimarta a szemeket ez a kétes értékű illat s elkergette a közlekedést mindenkit. Eppen itt volna az ideje, hogy a hatóság beleszóljon ebbe a dologba. Kilakoltatni végtére ugy sem lehet senkit a lakásából, de lehetne olyanféle intézkedést tenni, hogy emeljék fel azt a kéményt olyan magasra, a mi még egyszer akkora, mint maga a ház, mert ez így nincs rendén. Ugy tudjuk, hogy sűrű szóbeli panaszok is történtek már ebben az ügyben, de hasztalan, azért emeljük fel ezuttal mi tiltó szavunkat. Nagybecskereknek egyetlen utcája van, a hol sétálni lehet, illő tehát, hogy legalább ez az egy hely legyen tisztességes s alkalmazkodjék ahhoz a közönséghez, a mely végig megy rajta.

— Negyven évig a tanári pályán. Meghatón szép és lélekben felemelő ünnepélyre készülnek a hőmező vásárhelyi református főgymnázium azon volt növendékei, a kiknek valaha Futó Mihály igazgató volt a tanárja. Negyven éve lesz a folyó év szeptember hó 9-én annak, hogy az érdemes igazgató-tanár a vásárhelyi főgymnáziumnál tanári székét elfoglalta s azóta, egy fél emberöltő alatt lelkének minden becsúgyát, szívének minden nemes érzését, agyának minden gondolatát és tudását arra fordította, hogy nehéz, fárasztó, de magaslatos hivatásának nemesen megfeleljen s tanári állását úgy töltse be, hogy a hazának hasznos polgárokat nevelve, az iskola színvonalát is arra a magaslatra emelje, a melyen egy főiskolának mindenha állnia kell. Az ünnepséget október hó 14-én tartják meg. A volt tanítványok kik között többen vannak becskerekiek is, mintegy 2000-en gyűjtést rendeznek, hogy a szeretet igazgatójának emléktárgyat vegyenek s nevére a főgymnáziumnál alapítványt tegyenek.

— Bakák és dézsakirálynők. Több oldalról nyilvánított óhaj folytán, egy meglehetősen csunya dologra kell felhívunk rendőrség figyelmét. Aktuális ez éppen most, mikor a kapitányság teljes erővel veti magát neki a prostitúció rendezésének. De kezdjük elülről. A Hunyady utcát a nagybecskereki közönség egy tekintélyes része arra használja, hogy esténként ott végzi sétáját. Tisztességes családok jönnek ide többnyire leánygyermekükkel, a kik aztán nem éppen a legépületesebb látványokban gyönyörködhetnek. A kapukban ugyanis bakalégynek firtelnek a

dézsakomtessekkal s utálatos vihogásuk, szemérmellen viseletük megbotránkoztat mindenkit. Ők azonban nem sokat törődnek a megbotránkozókkal, hanem folytatják kisedő játékaikat ad infinitum, leginkább 9 óráig, a mikor a menyői gondviselő, illetve a capistráng hazaviszi a katonát. A kinek azonban továbbra szól a kimaradási engedélye, az ott tölti el ezt a nyulfarknyi szabadságidőt a főutcán és elriaszt onnan minden jobb érzésű embert. Végtére is a közönség nincs arra rászorulva, hogy ilyen közönséges inzultóknak legyen kitéve s megérdemli, hogy végigsétáltasson a rendőrség egy legényt este a főutcán, a ki „erélyes tapéntattal” figyelmeztesse azt a csekély illetet tudó hölgyet arra a kötelességre, melylyel a másik rész iránt tartozik. A sétálók közül nem teheti ezt senki se meg, különben azonnal megbontatnék a katonaság és polgárság között régen fonáló híres egyetértés, esetleg helyi szenzáció támadna a nyelves dézsatündér szájaskodása nyomán. Elvárjuk mindenesetre, hogy a rendőrség erélyesen intézkedik ebben az ügyben s már ma estére megszabadul a közönség ettől a kellemetlenségtől, a mire egyébként felhívjuk maguknak a gazdáknak is a figyelmét.

— Utazás egy hamis bukás körül. Még a mult hó 8-án történt, hogy Szerb-Itében elárverezték Mosorinszki Radivoj rőfös üzletét, akinek több volt az adósága, mint a haja szálla. A budapesti hitelezői védegyelet, nehogy az árverésen a bukott kereskedő más neve alatt visszavásárolhassa az árukat, leküldte Wollák Gyula képviselőjét Szerb Itébére, aki a csődbejutott Mosorinszkinak összes leltári tárgyait megvette 624 koronáért. De miután Wolláknak más hasonló természetű ügyben tovább kellett utaznia, megbizta Deutsch Béla v. b. kereskedőt, akit régebből ismert, hogy a megvett árukat, amelyeket kőlépek becsomagolt, adja föl a párdányi vasúti állomáson. Deutsch föl is adta a csomagokat, de nem a pesti címre, hanem a maga címére Nagybecskerekre, ahol azokat kiváltotta és nyomban potom áron értékesítette. A budapesti hitelezői védegyelet miután három hétig hiába várta az áruk megérkezését, újra leküldte Wollákokat, hogy tegye meg Deutsch Béla ellen a följelentést. A vizsgálattal Berkes rendőrhadnagyot bizták meg, aki megállapította, hogy az ittebei portékák még június 11-én érkeztek Nagybecskerekre, és hogy még aznap eladta azokat, és pedig a nagyobb részét Klein Gyula nagybecskereki rőfös kereskedőnek, a kisebbik részt pedig Naszics Pál és Eckstein Jakab szabóknak. Deutsch Béla, aki legutóbbi bukása óta állandóan csavarog, itt hagyta Nagybecskereket és Zimonyba ment, ahol mint az ottani rendőrség jelenti Deutsch Béla még június 15-én magát fölakasztotta. Az ügy e szerint Deutschra nézve befejezést nyert, csupán az áruk visszaszerzése végett folytatják még az eljárását.

való nagy időről, a melynek minden momentumát ott van felírva azokban a fakóságokban is szép kaligrafikus sorokban . . .

A „Csend nélkül”, „Vidék” Régi jó világ” című humoros novella-kötetei már teljesen népszerűvé tették a Lauka nevet, a mit csak fokozott Magyarország első élclapja, a „Charivari”, a mely azonban mindössze három hónapig élt. Tréfás spanyoloskodása, a mi egészen új volt akkoriban, nagy közönséget szerzett Don Gunáross-nak és sok derűs órát a közönségnek.

Végig sodorta azonban az országot 1848 szele s midőn a miniszterium leközözt, helyébe honvédelmi bizottság névvel ideiglenes kormány lépett. — Lauka ennek is jegyzője lett. Különös bizalmával tisztelte meg Kosuth Lajos, a ki nem egyszer adott neki kényes természetű, sőt titkos megbízásokat, sőt mikor 1849-ben Debrecenben megalakult a miniszterium, Laukát titkári minőségben alkalmazták itt.

A forradalom után egy ideig ő is bujdosott s csak több évi keserves élet után állapodhatott meg szaniszlói magányában, a hova szerető feleségét, Stokinger Antóniát vitte magával. Eleinte nem vállalt hivatal, később azonban Szatmármegye főnöki titkára, majd közigazgatási fogalmazó s törvényességi jegyző lett. 1860-ban Sennyei Pál meghívására a helytartóságnál nyert alkalmazást, 1863-ban pedig Pálffy Mór kormánysága alatt az állami sajtósztály vezetését vette át.

Laukát késően kívül a kényszerűség bírta rá, hogy hivatalt vállaljon. Az ő ténykedésének különben sohasem volt köze a politikához s államhivatalnok korában maga figurázta ki leginkább azokat a beamtereket, kiket az abszolút kormány Magyarországra importált. Mint az állami sajtóiroda főnöke azonban sok szolgálatot tett az üldözött írónak s különösen Jókait, Tóth Kál-

mánt és Toldy Ferencet mentette meg sok kellemetlenségtől.

Az alkotmányos kormány alatt újra sajtóreferens lett s mint ilyen 1882-ig maradt államszolgálatban. Ekkor Hertelendy József főispán meghívására lejött Torontálvármegyébe s itt tíz évben keresztül szerkesztette a „Torontál“-t, melyet töle dr. Brájer Lajos vett át.

Nagybecskereken ünnepelte meg ötvenéves írói jubileumát, a mit az ősszel a hatvanéves követett.

Husz év előtt a király a Ferenc József-rend lovagrendjével tüntette ki, Torontál és Bereg vármegyék pedig megválasztották tiszteletbeli főjegyzőjükné.

Lauka írói munkássága egy percig sem szünetelt. Elbeszélései folyton jelennek meg a lapok és évkönyvek hasábjain, s nincs olyan irodalmi vállalat, a mely nem reflektálna az ő tollára. A magyar társasélet, kivált a falusi és kisvárosi középrénd mulatságok alakjai, a pusztuló és félszegségeket hajszoló gentry, eleven és igazságos rajzolókat találunk benne. Verset is ír, de ezt inkább lelki szükségéből cselekszi. A szerelemmel kezdődött írói működése s jelenleg a hittel, a hitben való megnyugvással végződik.

Torontálvármegye közönsége, a mely szinte naiv áhitattal csügg rajta, ma ünnepelte a 80 éves Laukát. S a veterán bohém, a ki 80 éve dacára nem tudott megőrezni, úgy fogadta az őszinte megnyilatkozás szavait, mintha érdemtelen volna reá. Szeretettel hangsúlyozta, hogy az elismerés 60 éves működését s nem öt magát illeti, valójában pedig olyan ő, mint a télizöld, a mely nem nő óriás magasra, nem hajt izmos ágakat és terebélyes koronát de legalább mindig eleven és mindig fiatal marad.

— Országos vásárok. Mint a hatóságot értesítik, Törökkanizsán július 29-én, Temesvárott pedig augusztus 9. napjától 13-ig bezárólag tartják meg az országos vásárt.

— Az aradvárosi felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos internátusban az évi ellátási díj 700 korona. Az érdeklődő szülőknek részletesebb tájékoztatással szívesen szolgál az igazgatóság.

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasság: Ekkert János, rk. csizmadiamester és Jung Teréz, rk. — Mertell Mihály, ág. ev. vasuti munkás és Csapó Anna, ág. ev. — Tyurtyin Radivoj gk. földműves és Nesztorov Sarolta gk.

Született: Haidvogel Ferenc, rk. hentes, fia. — Turinszky Mátyás, gk. napszámos, fia. — Szivéri József, rk. földműves, fia. — Szarvák István, rk. földműves, leánya. — Tóth István, rk. földműves, fia. — Fracucákow Milán, gk. napszámos, fia. — Dankulov Dusán, gk. földműves, fia. — Ratzkov Vitályos, gk. földműves, fia. — Radu Sarolta, gk. cigányleány, leánya. — Mirts Pál, gk. földműves, fia. — Mattanovich György, rk. házi szolga, fia. — Wéber Péter, rk. napszámos, fia. — Kozlovácsi Miklós, gk. földműves, fia. — Hubert József, izr. postasegéd fia. — Kikinyanin Mladen, gk. napszámos, fia. — Bicha György, rk. cipész, fia. — Schwartz István rk. szobafestő, fia. — Tar János, rk. napszámos, leánya (ág. ev.) — Glaser Mihály, rk. csizmadia, fia. — Neograd Péter, rk. mészáros, fia. Koosz József, rk. kereskedő, fia. — Birovlyev Pál, gk. napszámos, leánya. — Levajity Szvetozár, gk. napszámos, fia. — Hanselmann Anna, rk. szakácsnő, leánya.

Halálozások: Kirtyánszky Sebőné, szül. Petrov Sarolta, gk. 36 éves, tüdővész. — Radu János, rk. 7 napos, cigány fia, görcsök. — Jelenov Prokop, gk. 55 éves, napszámos, tüdővész. — Topalov Dusánné, szül. Ajdánov Angyalka, gk. 21 éves, tüdővész. — Lakart Borbála, rk. 3 éves, napszámos leánya, vörheny. — Radu Sarolta, gk. 1 napos, cigány leánya, életgyenge. — Atyim Dusán, gk. 8 hónapos, napszámos fia, görcsök. — Poppov György, gk. 40 éves, városi rendőr, szívbaj. — Schiller Sámuelné, szül. Kohn Karolina, izr. 50 éves, gazdasz neje, szívbaj. — Riesz Mátyás, rk. 40 éves, volt községi jegyző, tüdővész. — Mijatov Vladimir, gk. 13 éves, napszámos fia, tüdőgyulladás. — Mirts Antal, gk. 65 éves, napszámos, aggkór. — Dottermann Miklós, rk. 7 hónapos, fűtő fia, életgyenge. — Straub Borbála, rk. 7 hónapos, napszámos leánya, hörghurut. — Momirszki Katalin, gk. 17 éves, földműves leánya, görvélykór. — Ozv. Milenov Jánosné, szül. Radivojevich Mária, gk. 75 éves, városi szegény, aggkór. — Ruhsamm Anna, rk. 19 hónapos, kormányos leánya, görcsök. — Damján Gyula István, rk. 13 napos, ács fia, életgyenge. — Grebeldinger Péter, rk. 56 éves, napszámos, agyvér ömleny. — Poppov Ljubomir, gk. 70 éves, kertész, aggkór. — Ratkov Katalin, rk. 6 hónapos, kertész leánya, bélhurut.

KÖZGAZDASÁG.

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén f. évi július 13-tól július 20-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltások történtek:

Popovits István, Emilia és Darinka 1036. öi. sz. házat bírói árverésen megvette a Nagybecskereki takarékpénztár 3400 koronáért.

Kuncz Katalin és Mária 252. öi. sz. házat megvette Fischer József és Verona 3200 koronáért.

Czvetkov Koszta és Perszida 1337. öi. sz. házat megvette Czvetkov Lázár 300 koronáért.

Czvetkov Alexa és Kata 2 hold 178 öi. szántóföldjét megvette Ikits Szima 1500 koronáért.

Jaromisz Norbert 2516. öi. sz. házat megvette Dékány János és neje Moravetz Julia.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1900. évi július hó 20-án megtartott hetivásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.50 korona
kétszeres	„	6.20 „
rozs	„	6.10 „
árpa	„	4.80 „
zab	„	5.50 „
kukorica	„	5.40 „
repce	„	10.80 „
széna I.	„	2.80 „
„ II.	„	2.50 „
szalma I.	„	1.50 „
„ II.	„	1. — „
burgonya	„	3.60 „
marhahús I. 1 kilogr.	„	—96 „
„ II.	„	—88 „
borjú hús	„	1.12 „
disznó hús	„	1.04 „
juh hús	„	—72 „
zsir	„	1.12 „

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. május hó 1-től.

Erkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Pancsováról: délelőtt 9 óra 15 p.; délután 5 óra 18 p.

Temesvárról: este 8 óra 34 p.; éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunarról: este 8 óra 34 p.

Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 7 óra 05 p. (csak minden vasárnapon).

Csőszelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: délután 4 óra 36 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.

Temesvárra: délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunarra: reggel 5 óra 59 p.

Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) délután 5 órakor.

Csőszelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbt.) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

TÁVIRATOK.

A pápa.

Budapest, július 20. (A „Torontál” ered. táv.) Rómából jelentik, hogy XIII. Leo pápa, ki ma is nagy zarándokcsapatot fogadott kihallgatáson, a legjobb egészségnek örvend és naponta nagyobb sétát végez.

Daranyi miniszter Marienbadban.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti táv.) Marienbadból jelentik, hogy Daranyi Ignác földmívelésügyi miniszter ma nyári tartzkodásra oda érkezett.

Nagy tüzvész.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti táv.) Londonból sürgönyzik, hogy a queen-boroughi rakodóparton tegnap óriási tüzvész dühöngött. Számos, hollandi árukkal telt raktár elpusztult.

A kínai vérfürdő.

Budapest, július 20. (A „Torontál” ered. táv.) Londonból jelentik: Shanghaiba folyton érkeznek jól fölfegyverzett kínai csapatok.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Csifu-ból sürgönyzik: Az oroszok, mintán a boxerek kényszerítették őket Tincsvang kiűritésére, Nincsvangban koncentrálnak. Ebben a harcban 600 boxer elesett.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti táv.) A Daily express jelenti: Egy tekintélyes kínai kereskedő július 17-én Pekingből Sanghaiba érkezett és mint a ki szemtanúja volt az idegenek lemészárlásának, borzasztó részleteket mond el ezekről a hajmeresztő kegyetlenségekről.

— Láttam, ugymond, a mint a tomboló boxer-csapat európai asszonyokat kihurcolt az utcára, ott levetkőztette őket és darabokra szaggatta a testeiket. A ruhájukat a fanatikus tömeg közé szórták, a mely győzelmi ordítással tépte szét. Az asszonyok közül sokan meg voltak már halva, mert

apaik, vagy férjeik leölték őket, nehogy életükben érje őket a vérszomjas brutalitás. De ez nem akadályozta meg a boxereket abban, hogy a bestiális állatiasság minden nemét végre ne hajtsák rajtuk. Kínai katonák keresztény gyermekek fejét levágták s kardjukra tűzve hurcolták körül. De felszurkák kis testüket is és ezzel rendeztek körmenetet. Azután céllövészetet rendeztek a holttestekkel s izekre szaggatták áldozataikat. Peking körül egyébként 300.000 főnyi, modern fegyverekkel felszerelt és európai tiszték által begyakorolt boxer és kínai csapat áll, a mely elhatározta a késhegyig menő háborút és tervbe vette az összes európaiak kiirtását. A boxerek nagy díjakat tűznek ki az idegenek fejére s azzal biztatják a katonákat, hogyha résztvesznek a kiirtás munkájában, óriási zsákmányra tesznek szert.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. július 20.

A kősnáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	76	7.00	80	0.—	0.—
Tiszavidéki	76	7.10	7.35	80	7.60	7.70
Pestvidéki	76	6.90	7.10	80	7.30	7.50
Bácskai	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—

Reze	uj	elsőrendű	kilo	
			70-72	6.45 6.65
Árpa	”	másrendű	—	6.25 6.40
		takarmány	60-62	5.90 6.10
”	”	égetni való	62-64	5.60 5.80
		sőrfőzésre való	64-66	0.— 0.—
Zab	”	—	39-41	5.35 5.45
		—	—	5.60 5.85
Tengeri	ó	bánsági	—	0.— 0.—
”	”	másnemű	—	0.— 0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, július 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő, kínálat mellett gyöngye vételkedv. Az árak változatlanok. Kötetett:

Buza októberre	7.47—7.48
Rozs	6.66—6.67
Zab	5.18—5.19
Tengeri júliusra	5.83—5.84
” októberre	4.74—4.75
Repece augusztusra	13.25—13.30

Hirdetések.

6057 tkvi szám 1900.

665-11

Arverési hirdetmény kivonatal.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság a budapesti kir. keresk. és váltó törvényszék 38176/1900. sz. végzése alapján a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete javára 700 frt kölcsöntöke után lejáró 216 kor. 88 fill. félévi járadék hátralék összeg 32 kor. 8 fill. után 1898. évi március 6 tól 46 kor. 20 fill. után 1898. szeptember 6-tól, 48 kor. 20 fill. után 1899. szeptember 6-tól és 46 kor. után 1900. évi március 6 tól jár 6% kamatok 1 kor. 84 fillér költség, 25 kor. 40 fill. már megállapított s a még felmerülő költség kielégítés végett. Bodroski Vélko és Bodroski Zsiva botosi lakosok ellen ezen kir. jbiróság területén Botos község határában fekvő és a botosi 1539 sz. tkvben foglalt;

- I. d. 56 hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 300 kor.
- II. d. 56 hrsz. 1 hold szántóra 300 kor.
- III. d. 56 hrsz. 1 hold szántóra 300 kor.
- IV. d. 56 hrsz. 1 hold 400 □-öl kaszálóra 375 kor.
- 63 hrsz □-öl szőlőre 22 kor. 50 fillér.

6. 113 hrsz. 100 □-öl kertre 15 kor.
7. 118 hrsz. 57 □-öl szőlőre 10 kor. A botosi 1890. sz. tkvben felvett.
8. I. d. 56 hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 300 kor.

9. II. d. 56 hrsz. hold I. oszt. szántóra 300 kor.

10. III. d. 56 hrsz. 1 hold I. oszt. szántóra 300 kor.

11. IV. d. 56 hrsz. 1 hold 400 □-öl kaszálóra 375 kor.

12. 63. hrsz. 150 □-öl szőlőre 22 kor. 50 fill.

13. 113. hrsz. 100 □-öl kertre 15 kor.

14. 113. hrsz. 57 □-öl szőlőre 10 kor. becsárban az árverést elhendelő s azt, val-mint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Botos községében 1900. évi augusztus hó 16-án d. e. 9 órakor fog megtartatni úgy a tkvi hivatalban, mint Botos községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. A kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1900. évi június hó 2. napján.

Toth,

kir. aljbíró.

Kishirdetések.

Egy szó ára 4 fillér.

Édes szivem.
Nem bírom tovább. Szombaton délután a rendes időben a régi helyen lesznek. Nagyon sok és fontos mondani valóm van. 174

Kis hamis!
Nem tudom megérteni hallgatásodat. Két utolsó levelemre nem is válaszoltál még eddig. Haragszol édesem? Vagy talán beteg vagy, mert már két hét óta nem is látalak sem a korzón, sem máshol. Kérlek édesem, válaszolj mielőbb és ne hagyd fagyoskodni ebben a borzasztó hőségben. Junó. 18

Özvegy nőt
keresek házastársul, kinek néhány ezer forint készpénze van. Csak komoly ajánlatokra válaszlok. Leveleket Boldog jövő jelleg alatt a kiadóhivatalba keretnek. 180

Pestmegyében
egy 74 holdas birtok felszereléssel és terméssel együtt eladó, esetleg kisebb házzal elcserélem. Címem a kiadóban. 177

Kajszinbarackot.
legszebb ananász fajból, postakosarankint 5 koronáért bérmentesen szállít Mertz Nándor, Nagyváradon. 178

Ritka alkalmi vétel.
Egy jó forgalmu kávéház elutazás miatt teljes berendezéssel eladó. Bpest, Rottenbiller-utca 46. 176

Bérbe adatik.
Hontmegye: 908 hold, ebből 600 hold szántó a többi rét és legelő, elegendő épületek, kastély, mind jó karban, 5500 frt és az adók. E mellett 900 hold ugyanily felosztású, a kettő egy tagot képez, összesen 10.500 frt és az adók, jó feltételek. — Nógrádban: 1700 magyar hold, kitünő földek, árpa, buza és cukorrépa termő, elegendő épületek kitünő karban, vasut negyed órára, 12.000 frt és az adó ca 3000 forint. — Fehérvár: 1280 hold, szántó 700 hold, 8000 forint és az adók. — Pestmegyében: 2200 hold, szép kastély, elegendő jó karban levő épületek, jó feltételek mellett 20.000 frt és az adóért kiadó. Értekezhetni d. u. fél 2-4 óráig. Levélileg válaszbelég melléklendő. Weisz Emil, Budapest, VII., Akácfa-utca 45. 182

M. kir. államvasutak-Üzletvezetőség Aradon. 13.401/I. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a szolnoki műhelytelepen létesítendő leltárkezelési raktár-épület munkáira.

A tervek, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltételek és az 1890. évben kiadott »Épületek leírása« Aradon a magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában és Szolnokon az osztálymunkósnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi július hó 31-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteitivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

»Ajánlat a szolnoki műhelytelepen létesítendő raktár-épületre.«

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi július hó 30-án déli 12 óráig 1200, azaz egyezer-kettőszáz korona bánatpénzt kell a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárána alá készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett ártól számítottak, de szerint számítottak, de névértéken felüli számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek feltételekkel adandók fel.

Aradon, 1900. július 10. 179 Az üzletvezetőség. (Utányomás nem díjazatik.)

Hegedű,
valódi mestermű, olcsó áron eladó. Tudakozódni lehet a szerkesztőségben az ebédutáni órákban. 112